

MONSENYOR ROMERO: PROFETA DEL NOSTRE TEMPS AL CAP DE 20 ANYS DEL SEU MARTIRI

GLORIA CUARTAS

Treballadora social
gloriacuartas@hotmail.com

« Què podem fer? No hi ha sortida? I jo, ple d'esperança i de fe, no només amb una fe divina, sinó amb una fe humana, creient també en les persones, dic: Sí que hi ha sortida!

Oscar Arnulfo Romero

El 1994 amb l'agudització de la crisi a Colòmbia, en una de les seves regions de major importància geoestratègica i geopolítica, Apartadó (a l'Urabà d'Antioquia, al límit amb Panamà, una regió bonica i rica), la intensificació del conflicte armat es feia cada vegada més forta i els paramilitars augmentaven la seva actuació al mig d'una forta presència de les forces militars regulars de l'Estat... En mig d'aquesta realitat es va donar un acord polític, quan s'impedia per part de la guerrilla la realització de les eleccions. Jo, que venia de l'experiència de treball amb algunes ONG i una profunda convicció de vida des de l'evangeli il·luminada i acompanyada per la teologia de l'alliberament, vaig acceptar la invitació de ser candidata del Consens UNITAT PER LA PAU, que tenia el suport de l'església catòlica. Vaig ser elegida llavors alcaldessa 1995-1997. Però la situació de crisi profunda que es vivia va servir de marc per a la matança d'homes i dones: 1.200 persones assassinades en tres anys, desplaçats, dolor, mort... Nosaltres no teníem cap altra opció: RESISTIR dempeus i al costat de Romero, en la nit, sumits en la incertesa i sense saber amb qui parlar, per les ja conegudes persecucions de tots els actors armats. Jo escoltava les homilies de Romero que un amic religiós em va regalar. Les escoltava i jo sabia que allò era actual, i que jo no podia renunciar a DENUNCIAR, ni podia deixar d'acompanyar especialment les dones que lluitaven per defensar la vida dels seus. Monsenyor Romero em donava les forces per no retrocedir...

Vaig decidir caminar sense escortes des del principi. Vaig decidir no usar la força. Les paraules i els fets de la gent van trencar el cercle d'impunitat, i el món va saber que es gestava un extermini i la

força de les armes reemplaçava la raó. Això ens va permetre implementar una estratègia de treball amb dones i nens, una tasca des de la cultura per despertar la solidaritat.

Un monestir de la visitació al mig d'aquella zona bonica i soferta servia d'oasi on reprendre forces i continuar caminant. Un senyal se'ns havia donat des de l'Amèrica Central: que les violències ens visitarien i que havíem d'estar preparats. La gent es va adonar que no estàvem sols: Oscar Arnulfo Romero no ens va deixar al camí. Des d'aquells dies vaig assumir que afegir-me a les lluites per construir un món més humà i treballar per una Colòmbia més justa des del lloc on sigui seria el meu compromís. Aquest és el meu testimoni.

En els greus moments que travessa el continent llatinoamericà, hem de preguntar-nos si hem fet prou per organitzar-nos, per fer pràctica la invitació a ser al costat dels pobres i dels que sofreixen, per no continuar contribuint a la impunitat per omissió.

Mirem la nostra realitat a partir de l'evangeli: no hi ha dret a seguir d'esquena i pregant d'amagat de la realitat. No hi ha dret a viure una "setmana santa al mig de la guerra sense prendre una decisió". Vull parlar als laics/a les laiques, perquè sembla que encara hi ha en alguns sectors de les jerarquies de l'església catòlica indiferència per aquests assumptes de l'evangeli actual concret: el de la justícia, el de la solidaritat, el que parla de les oportunitats per construir el Regne. Un regne que ja és aquí i ara, amb una solidaritat que ens permet aportar idees, actes, construir xarxes humanes. No esperem solucions desarticulades de les comunitats i les seves diversitats. Aixequem la nostra veu i les nostres propostes. Que no ens faci por ja decidir-nos

a viure. És necessari FER UNA OPCIO.

L'experiència a l'Amèrica Llatina ens revela senyals que parlen d'una RESISTÈNCIA CIVIL que s'ha anat desenvolupant. Les comunitats eclesials de base han acompanyat el caminar dels més pobres. Les dones han escoltat les paraules de monsenyor Romero i les han portat a la vida diària: el compromís amb el segrestat, el desaparegut, el desplaçat, amb els qui que han resistit davant els règims militars i han aixecat la seva veu, amb els qui mai no han pogut tenir un espai per veure créixer la seva família... ha estat alimentat i sostingut per aquesta figura. En aquest caminar s'ha aclarit la presència de Jesús, la raó de mantenir la solidaritat, la fraternitat, una manera de viure que allibera, que ens convida a no renunciar als nostres somnis i projectes de llibertat...

Durant aquests vint anys "sant Romero d'Amèrica, el pastor i màrtir nostre" ha romàs en nosaltres. La seva coherència en la paraula i en els actes, el seu risc per assumir l'amor, la seva veu que no es silencia, la seva crida a defensar la vida, la llibertat, la justícia social, i a viure en donació permanent... ens il·lumina permanentment. L'any 2000 la seva llavor té fruits per mostrar: hem participat decididament en processos socials que ens han portat a assumir una església caminant que es compromet amb la vida diària. La seva paraula no ha estat silenciada. I sabem també que no podem acomodar-nos en una església que com a institució anunciï un Jesús que no ressuscita en el poble, que no camina al costat de la gent, que no sofreix, que no es reconeix en les dones...

De monsenyor Romero va aprendre també això la meva generació: que qui confia en l'evangeli que revoluciona no pot acceptar les armes com a mitjà per canviar la vida; que no podem viure amb una consciència acomodada; que l'esperança que renova el camí sorgeix d'un compromís travessat per l'amor...

Com reconèixer Jesús en els temps actuals? Com recuperar la memòria i tornar a escoltar les homilies de monsenyor Romero?

El Salvador no va passar: el Salvador al qual

parlava Romero és avui tota l'Amèrica que sofreix. Crec fermament que Romero d'Amèrica ens parla avui en la realitat de la guerra colombiana, en les esperances de Chiapas o en el desastre d'Hondures, en les dones de la Plaça de Maig, els moviments dels sense terra al Brasil, en les lluites de les famílies xilenes que no es van cansar d'esperar justícia, en els moviments del Perú que busquen llibertat i desenvolupament, en la capacitat de convocatòria del moviment social a l'Equador, en la reivindicació dels deutes socials encara pendents a El Salvador, en la paraula de Rigoberta Menchú i monsenyor Girardi en la nostra realitat concreta, al carrer, als camps i a les ciutats travessades per la guerra, en el sofriment de dones i homes segrestats i de les seves famílies, en les dones que viuen especialment l'impacte de les polítiques econòmiques neoliberals per tot el continent, en tant sofriment regat pels carrers, en els desplaçats i les desplaçades, en els indígenes i els negres...

Fa 20 anys a la Universitat de Lovaina, monsenyor Romero deia referint-se a El Salvador: "Estar a favor de la vida o de la mort: amb gran claredat veiem que en això no hi ha possible neutralitat. O servim a la vida... o som còmplices de la seva mort. I aquí s'hi dona la mediació històrica del més fonamental de la fe: o creiem a un Dios de Vida O vam servir als falsos de la mort".

Ell parla a Llatinoamèrica, a la teva vida, a la meva vida.

En la meva experiència personal, les homilies de monsenyor Romero (<http://www.uca.ni/koinonia/romero>) m'acompanyen, em conviden a mantenir-me unida a les comunitats religioses i d'amigues i amics que treballen decididament per la Vida, la seguretat dels drets humans, el medi ambient, la justícia. Per això comparteixo amb aquest continent d'esperances, a través de l'Agenda Llatinoamericana, el que significa a la meva vida Oscar Arnulfo Romero.

A cada comunitat és possible viure aquesta opció. Depèn de nosaltres, fer-la realitat: vint anys després del seu martiri, OSCAR ARNULFO ROMERO és un profeta que continua il·luminant-nos per aquests camins.

